

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з державного та регіонального управління

на тему:

«Місія, функції та повноваження обласних військових адміністрацій»

Студентки 3 курсу, АПУА групи
Спеціальності 281 Публічне управління та
адміністрування

Драчук Аліни Ігорівни

Керівник: Заболотна Наталя Михайлівна
науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні засади діяльності обласних військових адміністрацій.....	5
1.1. Суть і поняття обласної військової адміністрації	5
1.2. Місце обласних військових адміністрацій в системі органів виконавчої влади	6
1.3. Нормативно-правова база функціонування обласних військових адміністрацій.....	8
Розділ 2. Особливості діяльності обласних військових адміністрацій....	9
2.1. Місія обласних військових адміністрацій.....	9
2.2. Функції обласних військових адміністрацій.....	10
2.3. Повноваження обласних військових адміністрацій.....	11
Розділ 3. Світовий та вітчизняний досвід функціонування військових адміністрацій.....	14
3.1 Досвід Ізраїлю в організації органів державної влади під час війни..	14
3.1 Аналіз діяльності Вінницької обласної військової адміністрації.....	17
Висновки	26
Список використаних джерел	28

ВСТУП

Актуальність теми: тема наукової роботи є надзвичайно актуальною в умовах повномасштабної воєнної агресії російської федерації проти України. Введення воєнного стану з 24 лютого 2022 року спричинило значні зміни в організації здійснення публічної влади. Одним із його важливих заходів стало утворення на території кожної області обласних військових адміністрацій (ОВА). ОВА відіграють ключову роль у забезпеченні обороноздатності держави на регіональному рівні, а також у вирішенні соціально-економічних та гуманітарних питань в умовах воєнного часу.

За мету було поставлено дослідити місію, функції та повноваження обласних військових адміністрацій в умовах воєнного стану, а також в цьому спектрі розглянути та проаналізувати діяльність Вінницької обласної військової адміністрації.

Завдання дослідження:

- Проаналізувати теоретичні засади діяльності ОВА;
- Дослідити нормативно-правове регулювання діяльності ОВА;
- Вивчити практику діяльності ОВА в умовах воєнного стану;
- Оцінити ефективність діяльності ОВА;
- Визначити проблеми та перспективи розвитку ОВА;

Об'єктом дослідження є діяльність обласних військових адміністрацій.

Предметом дослідження є місія, функції та повноваження ОВА в умовах воєнного стану.

Методологія дослідження, а саме:

- **Огляд наукової літератури:** проведення огляду досліджень та наукової літератури, що стосуються діяльності ОВА, дозволить вивчити підходи та результати попередніх досліджень
- **Нормативно-правовий аналіз:** аналіз офіційних документів, законодавства, постанов та регуляторних актів. Цей метод дозволить отримати інформацію про правила та норми, якими регламентується діяльність ОВА.
- **Порівняльний аналіз:** порівняльний аналіз дозволить порівняти діяльність обласних військових адміністрацій.

Ступінь розроблення теми у науковій літературі: обласні військові адміністрації є розповсюдженою темою досліджень, зокрема з початку повномасштабного вторгнення її вивченням займались такі українські науковці як О. Яременко, О. Лазор, О. Лазор, А. Мосейко, А. Миколук, В. Дулгер. Науковці проводили дослідження, які переважно стосувалися особливості адміністративно-правового статусу обласних військових адміністрацій як тимчасових органів державної місцевої влади, що здійснюють публічне адміністрування на місцях [1,С.109].

Структура роботи: складається зі змісту, вступу, трьох розділів, що включають в себе разом вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 32 сторінки.

Висновок

Отже, як висновок, можна констатувати, що нормативно-правова база та науково-теоретичні дослідження почали активно розвиватися після 2014 року, та з 2022 році набрали нових обертів. Разом з тим, виокремлено деякі проблеми у функціонуванні військових адміністрацій, серед яких: проблеми нормативного врегулювання, вимог до голів військових адміністрацій, взаємодії із органами місцевого самоврядування чи виконання їх функцій [9].

Військові адміністрації, які утворюються відповідно до ст. 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на територіях, на яких введено воєнний стан, є складовою частиною системи органів державної влади, а їх діяльність полягає у цілеспрямованому впливі на організацію діяльності на певній території в інтересах успішного й ефективного вирішення поставлених перед ними завдань.

Компетенція військових адміністрацій передбачає здійснення лише таких дій, які безпосередньо засновані на законі або є наслідком необхідності виконання законів. Водночас органи військової адміністрації, будучи не лише виконавчими, але й розпорядницькими, наділені відповідно до принципу централізації керівництва правами встановлювати нові правила, видавати на основі законодавства та в межах певних повноважень обов'язкові для виконання підлеглими органами та посадовими особами акти управління як нормативні, так і індивідуальні, які спрямовані на запровадження і здійснення заходів правового режиму воєнного стану [2].

Обласні військові адміністрації є одним із стрижневих компонентів національної системи кризового публічного адміністрування в умовах введення правового режиму воєнного стану.

Зазначено, що обласні військові адміністрації надалі виконують повноваження обласних державних адміністрацій, пов'язані з забезпеченням проведення фінансової політики, політики у сферах праці та зайнятості

населення, соціального захисту, охорони здоров'я, освіти, науки і культури, охорони природи, екологічної безпеки і природокористування, а також повноваження щодо забезпечення реалізації прав і свобод людини та громадянина. Поряд з цими повноваженнями обласні військові адміністрації наділені повноваженнями щодо запровадження та забезпечення здійснення заходів правового режиму [1].

З огляду на результати аналізу досвіду Держави Ізраїль щодо управління безпекою цивільного населення в умовах кризових ситуацій можна стверджувати таке. Національна безпекова доктрина, випробувана всією історією державотворення, починаючи з 1947 р., підтвердила ефективність свого існування під час захисту цивільного населення в умовах воєнного протистояння, що постійно триває.

Державна політика у сфері національної безпеки Ізраїлю реалізується узгоджено на державному і місцевому рівнях, де відповідно на державу покладається реалізація стратегічних програм із застосуванням базових принципів національної безпеки, утім як місцева влада опікується захистом територій у зоні своєї відповідальності. Саме на місцеву владу покладено завдання щодо створення оборонної інфраструктури та розроблення порядків розгортання сил і засобів для захисту цивільного населення в умовах надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру та бойових дій. Тобто до сфери компетенцій органів місцевої влади Ізраїлю належить не лише завдання щодо розвитку та розбудови територій, а й створення територіальної підсистеми оборони та захисту тилу, підтримка обороноздатності, захист цивільного населення та об'єктів критичної інфраструктури [18].

Список використаних джерел

1. Яковчук Я. Обласні військові адміністрації як тимчасові органи державної місцевої влади. *Актуальні проблеми правознавства*. Рівне, 2022. №32. С. 109-116.
2. Дулгер В. В. Військові адміністрації як тимчасові державні органи з елементами військової організації управління у складі сектору безпеки і оборони України. *Правове забезпечення адміністративної реформи*. Одеса, 2018. С. 33-37.
3. Обласна військова адміністрація.
URL: <http://surl.li/tssqr>
4. Військові адміністрації та військово-цивільні адміністрації України: що в них спільного та відмінного в умовах воєнного стану?
URL: <https://law.chnu.edu.ua/viiskovi-administratsii-ta-viiskovo-tsyvilni-administratsii/>
5. Пашинський В. Військові адміністрації як суб'єкт системи військово-цивільного співробітництва.
6. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
7. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV. Верховна Рада України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
8. Цимбалюк В. І. Діяльність місцевих органів виконавчої влади в умовах воєнного стану. *Юридичний вісник*. Рівне, 2023. № 2 (67). С.116-123.
9. Рой О.В. Військові адміністрації як суб'єкти владних повноважень.
Електронне наукове видання «Аналітично порівняльне правознавство».

2024. № 1.

URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/300015>

10. Про запровадження на території області комендантської години: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 24.02.2022 №1.

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/44094-nakaz-1-vid-24-liutoho-2022-roku>

11. Про заборону торгівлі на території області алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 26.02.2022 № 3.

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/44097-nakaz-3-vid-26-liutoho-2022-roku>

12. Про затвердження списку померлих осіб, члени сімей яких мають право на одержання одноразової матеріальної допомоги для здійснення почесної церемонії поховання: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 04.03.2022 № 34.

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/44475-nakaz-34-vid-04-bereznia-2022-roku>

13. Про затвердження номенклатури продовольчої продукції регіонального матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій в умовах воєнного стану: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 07.03.2022 № 61.

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/44488-nakaz-61-vid-07-bereznia-2022-roku>

14. Щодо підготовки до проведення евакуаційних заходів на території області з районів бойових дій: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 09.03.2022 № 70.

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/44484-nakaz-70-vid-09-bereznia-2022-roku>

15. Щодо проведення весняно-літніх польових робіт в умовах правового режиму воєнного стану: наказ Вінницької обласної військової адміністрації 01.04.2022 року. № 221.

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/54136-nakaz-221-vid-1-kvitnia-2022-roku>

16. Деякі питання одержання гуманітарної (благодійної) допомоги: наказ Вінницької обласної військової адміністрації 08.04.2022 року № 261

URL: <https://vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/54153-nakaz-261-vid-08-kvitnia-2022-roku>

17. Пастушенко В., Євенко Д. Повноваження військових адміністрацій в умовах воєнного стану. *ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ІІІ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ТА ПУБЛІЧНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ»*. Кропивницький, 2023. С.364-367

18. Проневич О.С., Проневич Т.М. Правові засади оперативно-виконавчої діяльності начальників обласних військових адміністрацій в Україні. *ІІІ INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE*

"THEORETICAL ASPECTS OF EDUCATION DEVELOPMENT".

Варшава, 2023. С.215-223.

19. Терент'єва А. ДОСВІД ДЕРЖАВИ ІЗРАЇЛЬ ЩОДО УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ КРИЗОВИХ СИТУАЦІЙ. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. № 2(14).С.310-333.

20. Про висвітлення діяльності структурних підрозділів обласної військової адміністрації в період дії воєнного стану: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 11.04.2022 № 278.
URL: <https://www.vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/54155-nakaz-278-vid-11-kvitnia-2022-roku>

21. Про деякі питання організації військового обліку внутрішньо переміщених осіб: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 13.04.2022 № 281.
URL: <https://www.vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/45977-nakaz-281-vid-13-kvitnia-2022-roku>

22. Про організацію та забезпечення роботи мобільних бригад соціально-психологічної допомоги під час дії правового режиму військового стану: наказ Вінницької обласної військової адміністрації від 16.06.2022 № 701
URL: <https://www.vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/54174-nakaz-700-vid-16-cherwnia-2022-roku-2>

23. Вінницька обласна військова адміністрація.
URL: <https://www.vin.gov.ua/>

24. Лазор О.Д., Лазор О.Я., Яременко О.І. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ

ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ. 1st International Scientific and Practical Internet Conference. Dnipro, 2022. 194 p.